

Avsiktsförklaring

Framtidens stadskärna

Nytänkande, kvalitet och samverkan för en livsvänlig stadskärna med plats för fler och mer

Framtagen i samverkan mellan nyckelaktörer för Linköpings stadskärna 2021/2022

Nytänkande, kvalitet och samverkan för en livsvänlig stadskärna med plats för fler och mer

Bakgrund - utveckling, nytänkande och kontinuitet i en tid av förändring

Linköpings stadskärna är viktig för hela staden, kommunen och regionen och har under århundraden utvecklats till den plats den är idag. I takt med att Linköping växer samt förutsättningar och omvärld förändras behöver stadskärnan med dess bebyggelse, densitet, utbud och identitet fortsätta utvecklas. Stadskärnan behöver förutsättningar för fler som bor och verkar i stadskärnan, staden och regionen genom nya tillägg som stärker och skapar möjligheter samtidigt som befintliga värdebärande kvaliteter värnas och lyfts fram.

Många stadskärnor, även Linköpings, påverkas av den strukturomvandling för handel och andra verksamheter som digitaliseringen, ökad e-handel, ökat platsberoende med mera innebär. Den övergripande trenden kan beskrivas som att stadskärnorna går från att vara mer renodlade handelsplatser till platser där möten och upplevelser får en allt större betydelse för attraktionskraften. Handeln har dock fortsatt en mycket viktig roll i stadskärnan. För att möta och dra nytta av nya förutsättningar i en omvärld med hög förändringstakt är det viktigt att stadskärnans olika aktörer tillsammans verkar i en gemensam riktning för en stadskärna som är attraktiv, identitetsstark och konkurrenskraftig - nu och i framtiden.

För Linköpings innerstad finns sedan tidigare en ambitiös och starkt förankrad ut-

vecklingsplan, med tillägg rörande utvecklingen av arkitektur, trafik samt mötesplatser, parker och torg. Denna avsiktsförklaring bygger vidare på utvecklingsplanen och visar på hur stadskärnans nyckelaktörer har en övergripande gemensam inriktning och vilja till insatser för stadskärnans utveckling.

Avsiktsförklaringen – ett samverkansprojekt för framtidens stadskärna

Avsiktsförklaringen har tagits fram i samverkan mellan Linköpings kommun, Citysamverkan, Cityfastighetsägarna samt fastighetsägare och andra nyckelaktörer i stadskärnan under 2021-2022 inom ramen för projektet Framtidens stadskärna. Under hösten/vintern 2021/2022 genomfördes en bred dialogprocess där olika nyckelaktörer i stadskärnan var inbjudna (fastighetsägare, handlare, näringsliv, kulturaktörer, kommunala bolag och förvaltningar med flera).

Projektet har även haft en stor referensgrupp med en bredd av aktörer (Länsstyrelse, Region Östergötland, Svenska kyrkan, näringsliv, kommunala förvaltningar och bolag med flera). Inspel och omvärldsspaning från dialogprocess och referensgrupp tillsammans med fördjupade samverkansmöten med olika nyckelaktörer har utgjort grunden för Avsiktsförklaringen. Inom ramen för projektet Framtidens stadskärna finns även ett gemensamt kommunikationsprojekt samt ett pilotprojekt för plats- och bebyggelseutveckling.

Avsiktsförklaringens skrivningar och grundsyfte är att visa på öv ergripande gemensamma viljeinriktningar där alla undertecknande parter på olika sätt har för avsikt att bidra till att skapa mervärden i stadskärnans utveckling genom samverkan, samordning samt olika egna initiativ, engagemang och insatser inom ramen för respektive parts verksamhets- och ansvarsområde.

Avsiktsförklaringen reglerar inte konkreta ekonomiska åtaganden för och mellan undertecknande parter. Avsiktsförklaringen är tänkt att (tillsammans med andra styrande avtal, dokument, regler, ramverk m.m.) användas som en gemensam utgångspunkt för samverkan, prioritering och inriktning vid initiering och genomförande av olika utvecklingsprojekt i stadskärnan.

Avsiktsförklaringen kompletterar men ersätter inte tidigare ställningstaganden (exempelvis i Utvecklingsplan för innerstaden) eller behovet av prövning, avväganden och utredningar i efterföljande skeden (exempelvis i samband med detaljplanering eller annan tillståndsprövning). Undertecknande parter har för avsikt att långsiktigt verka för en utveckling och samverkan i linje med de överenskommelser som Avsiktsförklaringen innebär.

Uppföljning och revidering av Avsiktsförklaringen

Intentionen är att gemensamt återkommande göra en övergripande uppföljning och avstämning av utfall och kommande insatser för de prioriteringar, inriktningar och insatser

som undertecknande parter har som målsättning att genomföra. Intentionen är vidare att avsiktsförklaringen ska kunna vara relevant och gällande både för utveckling mer i närtid och på lång sikt.

Uppdatering eller revidering av Avsiktsförklaringen bör kunna aktualiseras om det finns uppenbara starka skäl och behov, exempelvis på grund av betydande förändringar i förutsättningarna, men skall då föregås av en dialog och ny överenskommelse mellan parterna.

Övergripande inriktning för stadsutveckling

Utvecklingen i stadskärnan ska ske med utgångspunkt i strategier, visioner och principer i *Utvecklingsplan för Linköpings innerstad* samt tillhörande tillägg och strategier:

- *Arkitekturprogram för Linköpings innerstad*
- *Linköpings mötesplatser – innerstadens parker och torg*
- *Trafikplan för Linköpings innerstad*

Utveckling, insatser och investeringar ska bidra till hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030 och de globala målen, möta effekterna av ett förändrat klimat samt aktivt beakta andra övergripande beslutade mål och inriktningar om till exempel netto-noll växthusgasutsläpp och klimatanpassning, ekosystemtjänster, ekonomisk hållbar utveckling och om goda sociala förutsättningar och livsvillkor.

Benämning av olika parter i Avsiktsförklaringen

Kommunen – avser i huvudsak kommunala förvaltningar och nämnder.

Kommunala bolag – kan avse alla eller flera av de kommunala bolagen. Där så bedömts lämpligt sett till ansvar och uppdrag nämns specifika kommunala bolag. Med Tekniska verken avses hela Tekniska verken-koncernen.

Fastighetsägare – avser undertecknande fastighetsägare, vilket även kan omfatta kommunala bolag som fastighetsägare. Vidare avses även Cityfastighetsägarna att som förening verka i linje med överenskommelser i Avsiktsförklaringen.

Citysamverkan – avser Linköping Citysamverkan AB som organisation och representant för medlemsaktörer.

Gemensam målbild

Linköpings stadskärna ska med nytänkande och kvalitet våga utvecklas

- som en internationell mötesplats med ett myller av människor
- som en fantasifull och tillåtande plats med en mångfald av uttryck
- som en nära plats där tekniken underlättar vår vardag
- som en livsmiljö med plats för de hållbara och goda livet
- med en flexibel och robust struktur i ständig förändring

Prioriteringar, inriktningar och insatser för stadskärnans utveckling

---

För att skapa förutsättningar att:

- uppnå den gemensamma målbilden för stadskärnans utveckling
- bidra till genomförandet av visioner, strategier med mera i Utvecklingsplan för Linköpings innerstad med tillhörande tillägg samt
- bidra till stadskärnans utveckling som en attraktiv plats för framtiden

så har undertecknande aktörer avsikten att tillsammans aktivt bidra enligt de prioriteringar, inriktningar och mål för insatser som anges i avsiktsförklaringens huvuddel inklusive tillhörande bilaga.

Avsiktsförklaringens kärna och huvuddel utgörs av fyra övergripande prioriteringar med tillhörande övergripande inriktningar för var och en av prioriteringarna. I bilaga ges förklaringar till inriktningarna samt tillhörande viktiga insatser kopplat till prioriteringarna som de olika parterna har som målsättning att genomföra.

Prioriteringar och inriktningar

Nytänkande bebyggelse som stärker och skapar möjligheter

Tillsammans ska vi aktivt verka för bebyggelseutveckling som skapar möjligheter för en attraktiv, levande och växande stadskärna där fler bor och verkar. Utveckling av bebyggelse i vår stadskärna ska bidra till att stärka utbud, attraktivitet och platskvaliteter över tid.

Stärkta platskvaliteter och samband

Tillsammans ska vi aktivt verka för en stegvis och samordnad utveckling av stadskärnans vardagsrum som stärker viktiga samband, plats- och vistelsekvaliteter. Stadskärnan är ett nav i vår växande stad och region som utvecklas med hög tillgänglighet genom hållbara och attraktiva mobilitetslösningar.

Livsvänlig framtidsstad med stark unik identitet

Tillsammans ska vi aktivt verka för en livsvänlig stadskärna som har ett brett utbud för många, puls och är rik på upplevelser och kultur. Vår stadskärna ska utvecklas med en stark egen identitet där framtiden, den rika historien och samtiden tas tillvara, lyfts fram och utvecklas i en medveten samklang.

Samverkan som skapar mervärden och tar höjd för framtiden

Tillsammans ska vi aktivt verka för nytänkande i stadskärnan som tar höjd för framtiden med en växande befolkning, behov av klimatsmarta och resurseffektiva lösningar samt en snabb innovationstakt som ger nya förutsättningar. Med en god samordning av åtgärder, insatser och investeringar skapar vi mervärden och inkluderande processer som stärker stadskärnans utveckling och attraktivitet över tid.

Tillsammans vill vi

Nytänkande bebyggelse som stärker och skapar möjligheter

- skapa nya möjligheter med fler som bor och verkar i stadskärnan och den växande innerstaden
- våga skapa nya lager som samspelar med plats, omgivning och framtid
- skapa förutsättningar för levande bottenvåningar med ett bredare innehåll

Stärkta platskvaliteter och samband

- utveckla noder, samband samt plats- och vistelsekvaliteter för framtiden
- utveckla mobilitetslösningar för ökad tillgänglighet, vistelsekvaliteter och trygghet i den växande staden och regionen
- stegvis och samordnat utveckla stråk, gator, torg och parker

Livsvänlig framtidsstad med stark unik identitet

- lyfta fram, värna och utveckla bebyggelse, miljöer och utbud som skapar identitet, attraktivitet och konkurrenskraft i den växande och nytänkande framtidsstaden med en rik historia och samtid
- fortsätta utveckla förutsättningar för ett starkt handels- och näringsliv i en stadskärna där även universitets- och utbildningsrelaterade verksamheter utgör naturliga och viktiga inslag
- skapa förutsättningar för mer puls, upplevelser och kultur
- skapa ett rikt utbud, platser för det unika och vardagsrum för olika behov

Samverkan som skapar mervärden och tar höjd för framtiden

- ta höjd för fler, mer och en ökad mångfald i en växande region, stad och innerstad
- skapa nytänkande, robusta och resurseffektiva lösningar för klimat, mobilitet och lokaler som tar höjd för framtiden
- utveckla innovativa lösningar som ökar tryggheten och underlättar vardagen
- skapa mervärden genom ökad samverkan och samordning, nytänkande samt medveten kommunikation

Underskrifter

Tillsammans skapar vi framtidens stadskärna!

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

.....
Företag

.....
Ort och datum

Bilaga

Avsiktsförklaring för Linköpings stadskärna

Fördjupning – prioriteringar, inriktningar och insatser

Nytänkande bebyggelse som stärker och skapar möjligheter

Tillsammans vill vi

■ Skapa nya möjligheter med fler som bor och verkar i stadskärnan och den växande innerstaden

Digitalisering, ökad e-handel och nya beteendemönster med mera bidrar till högre grad av platsberoende för att utföra vissa typer av ärenden och innebär också en strukturell omvandling av stadskärnans innehåll, handel med mera. Densiteten behöver öka med fler som bor och verkar i stadskärnan och dess närområde för att bibehålla och utveckla ett starkt underlag och utbud som fortsätter bidra till stadskärnans attraktivitet. Det delvis minskade beroendet av att besöka en viss fysisk plats ökar samtidigt behovet av attraktiva miljöer samt bredd och spets i utbudet, för det behövs plats- och bebyggelseutveckling som stärker stadskärnans samlade utbud och kvaliteter över tid. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans verka för att fler bor och verkar i stadskärnan och dess närområde samt verka för att bebyggelseutvecklingen stärker platskvaliteter, utbud och möjligheter för fler i stadskärnan.

■ Våga skapa nya lager som samspelar med plats, omgivning och framtid

För stadskärnans utveckling och attraktivitet är det viktigt att våga skapa nya lager som är både utmanande och väl anpassade till plats, omgivning och framtid. Projekt som startas ska ha tillräcklig kraft, ekonomi och idéhöjd för att kunna bidra till att skapa stadsbyggnadskvaliteter samt bra och intressant arkitektur. Bebyggelsetillägg behöver bidra till stadskärnans attraktivitet samt till att fler bor och verkar i stadskärnan. Stadskärnans densitet och skalan på bebyggelsen kan ökas genom förtätning i kvartersstadens struktur, men behöver anpassas till plats, omgivning, gaturum, ljusförhållanden med mera. För varje tillägg ska ett större sammanhang beaktas. Fastighetsutvecklingen ska ha framtidsfokus och möta framtidens behov och möjligheter samtidigt som viktiga befintliga värden värnas och tas tillvara. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att våga skapa nya lager som samspelar med plats, omgivning och framtid.

■ Skapa förutsättningar för levande bottenvåningar med ett bredare innehåll

Bottenvåningarnas innehåll och utformning har stor betydelse för stadskärnans attraktivitet och sammanlänkning längs de viktiga stråken. Förutsättningarna för innehåll och verksamheter i bottenvåningarna påverkas av bland annat utformning, administrativa lösningar, hyresnivåer och samspel med omgivande platser och stråk. Koncentrationen av människor som bor, verkar och rör sig i stadskärnan har en avgörande roll för underlag, behov och utbud. Bottenvåningarnas innehåll och utformning påverkar i sin tur stadskärnans samlade attraktionskraft över tid. Det är viktigt att stadskärnans olika aktörer tillsammans verkar för levande bottenvåningar med en ökande bredd i innehåll samt för en kontinuitet av stadslivskvaliteter vid de viktiga stråken och platserna. Relationen mellan boendemiljö och aktiva bottenvåningar med mer puls, kultur och upplevelser är en viktig aspekt att tidigt beakta och lösa, exempelvis via god planering, tidsregleringar eller tekniska åtgärder. Det är viktigt att ta höjd för framtida behov vid utformning av bebyggelse, gator och torg så att det tillsammans bidrar till förutsättningar för levande bottenvåningar. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans skapa förutsättningar för levande bottenvåningar med ett bredare innehåll.

Dessa insatser har vi som målsättning att genomföra

■ För bebyggelseutveckling som stärker och skapar möjligheter

Kommunen avser att inom stadskärnan avsätta särskilda resurser för att kunna prioritera de planer som har bäst förutsättningar att bidra till stadskärnans stegvisa utveckling som helhet och över tid.

Fastighetsägarna och kommunen avser att våga satsa på fastighetsutvecklingsprojekt som bidrar till hög arkitektonisk kvalitet, en bredd i utbudet och som bidrar till en hållbar utveckling över tid.

Fastighetsägarna och kommunen avser att avsätta pengar i fastighetsutvecklingsprojekt som stärker platsens identitet, kvaliteter och utbud (t.ex. genom platsbildningar, fasader, tekniska installationer som ljud, ljus, ledningar, ekosystemtjänster etc.)

Kommunen och Lejonfastigheter avser att aktivt arbeta för att effektivisera användandet av kommunalt ägda lokaler i stadskärnan och möjliggöra nyttjande över olika åldrar samt medverka till att levandegöra de olika stråken i stadskärnan.

■ För levande bottenvåningar med bredare innehåll

Fastighetsägarna avser att tillsammans med Citysamverkan verka för mer levande och aktiva bottenvåningar längs de viktiga stråken och platserna.

Kommunen, fastighetsägarna och Citysamverkan avser att tillsammans verka för att levande bottenvåningar samspelar med platsen/gatan och hitta lösningar för synergier, kreativitet och samnyttjande. Exempelvis genom att möjliggöra för verksamheter att under vissa förutsättningar tillfälligt ta i anspråk en del av torg/gaturum för olika typer av ändamål (kulturaktivitet, försäljning etc.) eller anpassningar av bebyggelse/allmän plats för att underlätta för levande bottenvåningar.

Fastighetsägarna, tillsammans med kommunen och Citysamverkan avser att verka för en blandning och bredd av innehåll i lokalerna - där såväl handel, restauranger och andra kommersiella funktioner som kultur, föreningsliv och samhällsservice ska kunna ta plats och bidra till stadskärnans attraktivitet. Vidare avser parterna att tillsammans med kultur- och näringslivsaktörer verka för att utveckla affärsmodeller/samverkansmodeller som bidrar och möjliggör ett ökat utbud av småskaliga verksamheter och kultur som skapar fler upplevelser i stadskärnan.

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans verka för detaljplaner med flexibel markanvändning samt flexibla innovativa lokaler som enkelt kan utvecklas och förändras över tid. Parterna ska vidare verka för praktiska och administrativa lösningar som underlättar effektivt nyttjande, synergier och samnyttjande.

Stärkta platskvaliteter och samband

Tillsammans vill vi

■ Utveckla noder, samband samt plats- och vistelsekvaliteter för framtiden

För att bibehålla och utveckla stadskärnans attraktionskraft behöver plats- och vistelsekvaliteter i stadskärnan stärkas och bidra till att fler människor vill och kan vistas och röra sig i stadskärnan. Stadskärnans stråk, gator, torg och parker behöver utvecklas i takt med att vi blir fler som bor och verkar i regionen, kommunen, staden och stadskärnan. Det är av stor betydelse för stadskärnans utveckling att starka samband och kopplingar skapas med den växande innerstaden och resecentrum, men även samband inom stadskärnan behöver stärkas och utvecklas. Stadskärnan är och behöver utvecklas som ett centralt nav i den växande staden med fler attraktiva bytesnoder som har kapacitet för en växande befolkning. Tillsammans behöver stadskärnans aktörer verka för levande och tillgängliga vardagsrum med goda vistelsemiljöer för alla. När vi utvecklar stadskärnan ska vi tillsammans ta höjd för framtidens behov och krav på attraktivitet samt olika människors, grupper och verksamheters behov. Särskilt fokus behövs för att ta med barns, ungas och äldres perspektiv i planering och utformning. Kommunen har ett stort ansvar för de allmänna platserna, men det är ett gemensamt ansvar för stadskärnans olika aktörer att på olika sätt bidra till att utveckla stadens vardagsrum med starka samband, plats- och vistelsekvaliteter för många och för framtiden.

■ Utveckla mobilitetslösningar för ökad tillgänglighet, vistelsekvalitet och trygghet i den växande staden

För att skapa en tillgänglig och attraktiv stadskärna för en växande befolkning i region, stad och innerstad behöver utvecklingen i stadskärnan särskilt fokusera på mikromobilitet (gång, cykel och olika mindre elfordon), en kapacitetsstark kollektivtrafik samt ett effektivt trafik- och parkeringsledningssystem för biltrafiken. Utvecklingen av tillgänglighets- och mobilitetslösningar i stadskärnan behöver ske stegvis, där olika delstegslösningar kan behövas för att främja en god tillgänglighet under olika skeden av utvecklingen. För att möta behoven av attraktiva och trygga miljöer för stadsliv i den växande staden planeras för en ökad del gator med tempo gång i stadskärnan samt för tempo cykel på vissa stråk. Detta möjliggör även utveckling av mer sammanhängande gångstråk för handel och uteliv samt för fler trygga zoner för vistelse i stadskärnan. Omgestaltung

av Storgatan till en central attraktiv gågata (tempo gång) är en av de viktigaste åtgärderna för denna utveckling, omgestaltningen bör därför genomföras tidigt. Samordnade och effektiva avfalls-, gods- och logistiklösningar med låg störningsnivå är andra viktiga delar för stadskärnans utveckling och attraktivitet. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans verka för en utveckling av mobilitetslösningar för ökad tillgänglighet, vistelsekvalitet och trygghet i den växande staden.

■ Stegvis och samordnat utveckla stråk, gator, torg och parker

Det behövs åtgärder och investeringar i stadskärnans stråk, gator, torg och parker. Insatserna behövs både för att stärka attraktivitet och platskvaliteter, för att möta behov av en växande befolkning samt för att uppdatera teknisk infrastruktur i marken. Alla åtgärder och investeringar kan inte göras samtidigt utan behöver göras i delsteg. Varje delsteg ska göras med beaktande av stadskärnans långsiktiga utveckling, attraktionskraft och sammanlänkning med den växande innerstaden. Samtidigt behöver viktiga åtgärder på kortare sikt också göras. För att skapa mervärden och minska störningar är det också viktigt med en god framförhållning och samordning av de insatser, åtgärder och investeringar som görs för utvecklingen av stadskärnans gator, torg, parker och fastigheter. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans verka för en god samordning av investeringar och insatser i en stegvis utveckling av stadskärnans stråk, gator, torg och parker.

Dessa insatser har vi som målsättning att genomföra

■ För utveckling av stadskärnans vardagsrum (stråk, gator, torg och parker)

Kommunen avser i samverkan med Citysamverkan, fastighetsägarna och andra aktörer arbeta med att ta fram Idé/koncept- och genomförandeprogram för viktiga och strategiska stråk i stadskärnan. Kommunen avser även att ajourhålla och kommunicera en prognostiserad prioriteringsordning för ombyggnationer av allmän plats. Kommunen avser att kontinuerligt informera och ha dialog med Citysamverkan och Cityfastighetsägarna om inspel till prioriteringsordning och de större ombyggnationerna av allmän plats. Detta för att främja en god samordning av insatser.

Fastighetsägarna avser att tillsammans med Citysamverkan och andra aktörer aktivt medverka för att prioritera och samordna behov av insatser kopplade till fastigheterna (utveckling/underhåll/hyresgäster/verksamheter) med stöd av den prioriteringsordning för utbyggnaden av gator, torg och parker som kommunen tar fram och ajourhåller. I samband med stråkutveckling och ombyggnationer av allmän plats avser fastighetsägarna att bidra till attraktivitet och platskvalitet, till exempel genom att ansluta takavvattning till det röranslutna dagvattennätet och bidra till utbyggnad av markvärme där sådan dras fram.

Kommunen, de kommunala bolagen och fastighetsägarna avser att tillsammans genom bra samordning och innovativa tekniska lösningar verka för att grävarbeten effektiviseras och minimeras samt att även åverkan på färdigställda ytskikt så långt som möjligt undviks. Parterna avser vidare att tillsammans verka för att använda ekosystemtjänster (till exempel fler träd och annan grönska) för att möta ett förändrat klimat samt bidra till attraktion och livskvalitet.

Fastighetsägarna avser att i utvecklingen av fastigheter aktivt verka för ett bra samspel med överenskommen plats- eller stråkidentitet samt verka för att etablera hyresgäster som utvecklar platsen/stråket mot uppsatta gemensamma mål.

Kommunen, fastighetsägarna och Citysamverkan avser att tillsammans verka för att aktivt och medvetet använda och skapa möjligheter med tillfälliga aktiviteter, insatser och tillfällig gestaltning (så kallad placemaking/testbeds) som en del i utvecklingen av stadskärnans stråk och platser när så är möjligt och lämpligt.

■ För utveckling av tillgänglighet och mobilitet

Kommunen, de kommunala bolagen och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer utveckla mobilitetshubbar, fler mobilitets-/delningstjänster och entréparkeringar för cykel i stadskärnan samt löpande ta fram och uppdatera paketering och skyltprogram för dessa. Som en del i detta tar kommunen fram en pilotutredning för entréparkering och mobilitetshubb med fokus kring Trädgårdstorget/Klostergatan/Drottninggatan. En viktig del i utvecklingen av stadskärnan är att fastighetsägarna behöver ta ett ökat ansvar för cykelparkering och mobilitetslösningar på kvartersmark. Kommunen avser även att tillsammans med fastighetsägarna och andra aktörer pröva möjligheten att starta ett tvärsektorielt samarbete för utveckling av smart mobilitet i stadskärnan.

Kommunen och Sankt kors (Dukaten) avser att tillsammans med andra aktörer utveckla ett nytt effektivt trafik- och parkeringsledningssystem.

Kommunen avser tillsammans med Region Östergötland/Östgötatrafiken verka för utveckling av en kapacitetsstark kollektivtrafik som tar höjd för framtiden. Som ett första steg avses en utredning tas fram för utvecklingen av en framtida kapacitetsstark kollektivtrafik till och genom innerstaden.

Kommunen avser att tillsammans med fastighetsägarna, Citysamverkan och andra aktörer utreda möjligheten för utveckling av mikroterminaler för godsleveranser i stadskärnan. Kommunen avser även att tillsammans med andra aktörer utreda och pröva förbättrade tidsrestriktioner för godsleveranser samt möjligheterna till bättre information om tillfälliga avstängningar som påverkar leveranser.

Kommunen, Sankt kors (Dukaten) och fastighetsägarna avser att tillsammans skapa nya attraktiva cykel P-garage samt analysera och utveckla befintliga P-husens roll/funktion i det samlade och framtida mobilitetssystemet för stadskärnan. Parterna avser vidare även att ta fram och uppdatera beläggnings- och behovsanalyser samt modeller och normer för mobilitets- och parkeringslösningar för olika fordonstyper.

Livsvänlig framtidsstad med stark unik identitet

Tillsammans vill vi

■ Lyfta fram, värna och utveckla bebyggelse, miljöer och utbud som skapar identitet, attraktivitet och konkurrenskraft

Linköping är en framtidsstad med rik samtid och historia samt en egen unik identitet. Stadskärnans unika identitet och attraktivitet skapas och utvecklas i samspelet mellan nya tillägg och de rika kulturmiljöerna med den karaktärsgivande äldre bebyggelsen. Till exempel har domkyrkan och slottet med dess omgivningar en särskilt viktig roll för Linköpings historiska djup och kan lyftas fram som viktiga identitetsskapande besöksmål, men även andra byggnader, institutioner och miljöer från olika epoker och från samtiden är viktiga symboler för stadskärnans identitet, attraktionskraft och utveckling. Stadskärnans själ, identitet och attraktivitet skapas också av det samtida utbudet av upplevelser, kultur, handel, näringsliv och service samt tillgången på trygga och meningsskapande vistelsemiljöer. Stadskärnans själ, identitet, stadsbyggnadskvaliteter och samlade utbud är bärande för stadens attraktions- och konkurrenskraft. Det finns flera aspekter som är avgörande i detta. En viktig del är att tillsammans värna, lyfta fram och nyttja värdeskapande kulturhistoriska kvaliteter och symbolbyggnader samtidigt som nya arkitektoniska- och stadsbyggnadsmässiga kvaliteter läggs till. Lika viktigt är även att tillsammans verka för ett utvecklat utbud av upplevelser, kultur, handel och näringsliv i stadskärnan. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att värna samt utveckla skönhet, platskvalitet och ett brett utbud som bidrar till att bibehålla och utveckla Linköpings egna identitet och attraktionskraft med utgångspunkt i platsen, historien, samtiden och framtiden.

■ Skapa förutsättningar för mer puls, upplevelser och kultur

En viktig del för att bibehålla och utveckla stadskärnans attraktivitet och identitet är ökade möjligheter till upplevelser, kultur samt små och stora evenemang i stadskärnan. För detta är det bland annat viktigt med genomtänkta lösningar som gör det lätt att genomföra olika typer av evenemang på ett bra sätt i stadskärnan, både inomhus och utomhus. En bra och medveten samordning och synergi mellan evenemang, aktiviteter och stadsutveckling är ett viktigt ansvar för stadskärnans olika aktörer. En annan viktig del är att tillsammans verka för en bra tillgång till lokaler som skapar möjligheter för att uppleva och utöva kultur, föreningsliv och andra småskaliga verksamheter som bidrar till den unika identiteten samt till bredden i utbud och upplevelser i stadskärnan. Detta exempelvis genom att verka för ett gott utbud av små och medelstora scener, lokaler

som ger förutsättningar för olika småskaliga kreativa verksamheter, det fria kulturlivet, kulturutövning, med mera. Även utveckling av kulturinstitutioner som exempelvis Östergötlands museum, Östgötateatern och Östgötamusiken med dess utbud, lokaler och närområde är viktiga för stadskärnans attraktivitet och puls. Ett strategiskt och aktivt arbete med tillfälliga aktiviteter (placemaking/testbeds) utgör också en viktig del i utvecklingen av stadskärnan, dess platser och utbud. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans med de olika institutionerna verka för att skapa förutsättningar för mer puls, upplevelser och kultur i stadskärnan.

■ Fortsätta utveckla förutsättningar för ett starkt handels- och näringsliv i en stadskärna där även universitets- och utbildningsrelaterade verksamheter utgör naturliga och viktiga inslag

Handel utgör en viktig del i stadskärnans funktion, identitet och attraktionskraft. Linköping är även en stark forsknings- och universitetsstad med ett stort och starkt näringsliv som ligger i internationell framkant, vilket med fördel kan vara bättre representerat i stadskärnan. En viktig del för utvecklingen av ett starkt handels-, närings- och universitetsliv som attraherar besökare, kunder och talanger är stadskärnans samlade attraktionskraft med höga plats- och vistelsekvaliteter samt en hög tillgänglighet. Avgörande för handeln är även ett fortsatt utvecklat underlag med fler människor som bor, verkar, besöker och rör sig i stadskärnan. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans verka för att skapa attraktionskraft samt fler anledningar och möjligheter att besöka och verka i stadskärnan.

■ Skapa utbud och platser för det unika och för olika behov

Den livsvänliga framtidsstaden behöver utvecklas som en plats för alla samt med en bredd, spets och kvalitet i förutsättningar och utbud för olika invånare, aktörer och besökare. Detta behöver aktivt och medvetet adresseras vid utveckling av bebyggelse, platser och stråk samt olika verksamheter. Att det finns verksamheter som är öppna under större delen av dygnet är också en viktig del i en livsvänlig attraktiv stadskärna med ett rikt utbud. Stadskärnans samlade utbud, innehåll och program för tillfälliga och varaktiga aktivitetsplatser behöver ge plats för det unika och samlat rikta sig till en bredd av målgrupper som till exempel barn, unga, äldre, olika Linköpingsbor och besökare. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans med de olika institutionerna verka för att skapa utbud och platser för det unika och för olika behov.

Dessa insatser har vi som målsättning att genomföra

■ För identitetsskapande utveckling med bra samspel mellan nytt och befintligt

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer verka för att Linköpings stadskärna med dess byggnader och miljöer fortsätter utvecklas med ett bra samspel mellan befintliga och nya kvaliteter, där nya tillägg stärker det befintliga. Vi ska tillsammans verka för att stärka stadskärnans identitet och attraktionskraft genom att skönhet, arkitektonisk kvalitet och platskvalitet tas tillvara, nyttjas och skapas.

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer verka för att kulturhistoriskt särskilt värdefulla byggnader och miljöer värnas, brukas och utvecklas, med respekt och som en tillgång för stadskärnans attraktionskraft.

Kommunen, Citysamverkan och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer verka för att lyfta fram Linköpings rika samtid, historia och kulturmiljöer genom lättillgänglig kommunikation samt nyttjande av innovativa tekniska lösningar.

■ För starka handels-, universitets- och näringsliv

Kommunen och fastighetsägarna avser tillsammans verka för att fler bor och arbetar i stadskärnan samt för en bra sammankoppling med den växande innerstaden. Fastighetsägarna och kommunen avser att tillsammans med andra aktörer verka för att tillskapa ett gott utbud av lokaler och kontor som tar höjd för framtidens behov och krav på attraktivitet.

Fastighetsägarna och Citysamverkan avser att tillsammans med näringslivs-, handels- och kulturaktörer aktivt samverka för utvecklingen av attraktiva stråk med ett brett utbud i stadskärnan. Fastighetsägarna avser även att i en aktiv samverkan med övriga aktörer verka för att tillfälligt eller permanent flytta hyresgäster under utvecklingsprojekten i enlighet med överenskommen etableringsstrategi.

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer verka för att Storgatan i tidigt skede omvandlas till en central attraktiv gågata, som en viktig del i framtida mer sammanlänkade och obrutna handels- och vistelsestråk som möjliggör för sammanhängande rörelsemönster i trygga miljöer.

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans med Linköpings Science Park och andra aktörer verka för att mer av Linköpings näringsliv, innovationsmiljöer och universitetsverksamheter tar plats i stadskärnan och bidrar till nya mötesplatser, attraktionskraft och talangattraktion. Syftet är att stärka de viktiga synergierna mellan stadskärnans attraktivitet samt tillgängligheten till talanger och bolag med nationell och internationell lyskraft, så att stadskärnan med dess utbud, innehåll och plastkvaliteter bidrar till att skapa attraktionskraft för varandra.

■ För mer puls, upplevelser och kultur

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans med Citysamverkan och Visit Linköping verka för att stadskärnan och dess närområde ska vara ett attraktivt besöksmål för en bredd av målgrupper. Bland annat avser parterna att tillsammans verka för ett större utbud och evenemang för barn/barnfamiljer i stadskärnan.

Fastighetsägarna och kommunen avser att tillsammans med Citysamverkan och kulturaktörerna verka för att ta fram nya samverkansmodeller som tillskapar och möjliggör för mer upplevelser och kultur i stadskärnan. Parterna avser även att tillsammans med näringslivs- och kulturaktörer verka för fler lokaler för kultur och upplevelser i stadskärnan, exempelvis genom ett gott utbud av små och medelstora scener samt lokaler för olika kreativa verksamheter, kulturutövning m.m. Kommunen avser även att tillsammans med Citysamverkan och fastighetsägarna samt andra relevanta aktörer se över möjligheten att tillskapa en evenemangs- och kulturlots eller motsvarande för att underlätta för olika aktörer att bidra till en upplevelserik stadskärna.

Kommunen avser att tillsammans med Citysamverkan och andra aktörer utreda, följa upp och verka för ett gott utbud av små och medelstora scener samt en ny medelstor konsertlokal (proffs och amatör) i stadskärnan eller dess närområde. Kommunen avser vidare att utreda behov och möjlighet att tillskapa en ungdomsarena och/eller familjecentral i stadskärnan.

Kommunen och Lejonfastigheter avser att tillsammans med Visit Linköping och andra aktörer bidra till en ökad aktivitet på och kring Konsert & Kongress, Fontänenhuset, Östgöteatern och Stadsbiblioteket samt även i Trädgårdsföreningen.

Samverkan som skapar mervärden och tar höjd för framtiden

Tillsammans vill vi

■ Ta höjd för fler, mer och en ökad mångfald i en växande region, stad och innerstad

Stadskärnan är och behöver utvecklas som ett attraktivt nav i en växande innerstad, stad och region. Fram till år 2060 förväntas befolkningen öka med cirka 90 000 invånare i kommunen varav cirka 60 000-70 000 i staden. Att Linköping växer till en liten storstad kommer och behöver påverka lösningar, utbud och identitet i stadskärnan. Stadskärnan behöver utvecklas som en mötesplats med en mångfald i utbud och kvaliteter för den växande befolkningen i hela staden, kommunen och regionen. Den växande befolkningen ger även behov av resurs- och yteffektiva lösningar för tillgänglighet och mobilitet i stadens centrala delar. Sammankopplingen med den växande innerstaden är viktigt att beakta vid stadskärnans utveckling, för att många ska kunna dra nytta av det utökade underlaget och utbudet som en växande befolkning medför. Särskilt viktigt är sammanlänkningen mellan nytt resecentrum och stadskärnan. Utvecklingen av stadskärnan och utvecklingen kring nytt resecentrum behöver också ske med en medveten samordning där utbud och karaktär kompletterar och stärker varandra. Även utformning av stadskärnans lokaler, vardagsrum, bytespunkter och andra funktioner behöver ta höjd för den växande innerstaden och befolkningen. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar för att ta höjd för framtiden i utveckling, utformning och lösningar.

■ Skapa nytänkande, robusta och resurseffektiva lösningar för klimat, mobilitet och lokaler som tar höjd för framtiden

Förändringstakten i Linköping och omvärlden är hög. Att ansvarsfullt agera för att möta olika behov är viktigt för Linköping och stadskärnans utveckling och attraktivitet. Detta gäller såväl för digitalisering och annan teknisk utveckling. För behov av minskad klimatpåverkan och hantering av förändrat klimat. För behov av mobilitetslösningar för hög tillgänglighet och attraktiva miljöer. Samt för utbud av olika typer av lokaler i en växande framtidsstad. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans verka för robusta och resurseffektiva lösningar som tar höjd för en bättre och mer hållbar framtidsstad.

■ Utveckla innovativa lösningar som ökar tryggheten och underlättar vardagen

De tekniska och administrativa lösningarna har en avgörande roll för stadskärnans utveckling, attraktivitet och trygghet. De har också en stor betydelse för att möta behov kopplat till klimatförändringar, för en långsiktigt hållbar ekonomi, för verksamheters utveckling och för möjligheten till smidiga hållbara vardagsliv med minimala störningar. Tryggheten är avgörande för stadskärnans funktion, identitet och attraktionskraft. Det är viktigt att lösningar kopplat till utveckling av bebyggelse, miljöer och evenemang görs på ett sätt som bidrar till trygghet och förebygger brott. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans ligga i framkant och verka för nytänkande lösningar som skapar trygghet och underlättar vår vardag.

■ Skapa mervärden genom ökad samverkan och samordning, nytänkande samt medveten kommunikation

Stadskärnan är som plats och konkurrensmedel viktig för hela staden, kommunen och regionen. Stadskärnan behöver kontinuerligt utvecklas i samverkan och med tillit mellan dess parter och aktörer. Med en strategisk och inkluderande samverkan, samordning samt medveten kommunikation kring olika processer, åtgärder, insatser och investeringar kan mervärdet och synergierna mellan olika initiativ ökas samtidigt som störningar kan minskas och kvaliteten i stadskärnan som helhet stärkas. Vi som stadskärnans aktörer har ett gemensamt ansvar att tillsammans aktivt verka för en god samverkan och samordning av åtgärder, insatser och investeringar med inkluderande nytänkande processer som stärker stadskärnans utveckling och attraktivitet över tid.

Dessa insatser har vi som målsättning att genomföra

■ För nytänkande lösningar som tar höjd för framtiden

Kommunen och Tekniska verken avser att tillsammans med Linköpings Science Park och andra aktörer verka för att bygga världens mest resurseffektiva region där stadskärnan utvecklas som en plats där lösningar, tekniska system och näringsliv ligger i framkant. Stadskärnan som plats ska både utvecklas av och bidra till det innovativa näringslivets utveckling genom att omfatta, testa och implementera säkra och banbrytande produkter och tjänster i världsklass. De tekniska systemen ska erbjuda smarta, innovativa och effektiva lösningar som förenklar människors och verksamheters vardag.

Kommunen, de kommunala bolagen och fastighetsägarna avser att tillsammans med andra aktörer verka för nya innovativa lösningar för intelligenta hem, arbetsplatser, lokaler, platser och mobilitetslösningar som ligger i framkant och bidrar till stadskärnans attraktionskraft. Parterna avser även att verka för tekniska och administrativa lösningar som underlättar ökad grad av delningsekonomi och samnyttjande av lokaler där så är lämpligt och möjligt.

Kommunen, Tekniska verken och fastighetsägarna avser att i samverkan med andra aktörer verka för effektiva lösningar med god driftssäkerhet, innovativa tekniska lösningar samt en god samordning som minskar störningar, effektiviserar grävarbeten och så långt som möjligt undviker åverkan på färdigställda ytskikt. Parterna behöver vidare ta höjd för framtida behov, försörjningskapacitet och förändrat klimat. Detta genom att aktivt framtidssäkra system och ledningslösningar samt åtkomst till dessa, men även genom att samverka kring klimatdata. I stadskärnan är till exempel dagvatten- och skyfallshantering samt tillgång på stadsträd för skugga och svalka särskilt viktiga aspekter att lösa.

Kommunen, Tekniska verken och fastighetsägarna avser att i samverkan med andra aktörer verka för ökad trygghet för fler i stadskärnan genom bra tekniska, praktiska och administrativa lösningar. Det kan handla om olika typer av säkerhetssystem och regleringar men även om belysning, god tillgång på bra offentliga toaletter, laddningsinfrastruktur, fibernät, 5G-nät, WiFi-nät och annan infrastruktur för IoT i den smarta staden. Som en del i stadskärnans trygghet avser parterna även att verka för lösningar som förebygger brott.

Kommunen, Lejonfastigheter och fastighetsägarna avser att tillsammans verka för ett brett utbud av service och samhällsfunktioner i stadskärnan och dess närområde. Utbudet behöver möta framtidens behov för en växande befolkning i stad, kommun och region. I detta har kommunen, Lejonfastigheter och Region Östergötland ett särskilt viktigt ansvar för utveckling av samhällsfastigheter.

■ För samverkan och samordning som skapar mervärden

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans verka för mer inkluderande processer och informationsspridning kring utveckling av stadskärnan och dess gator, torg, parker och bebyggelse. Det är viktigt med vidare informationsspridning mellan fastighetsägarna och dess hyresgäster. Bebyggelseförslag som tas fram föregås av en tidig och löpande dialog mellan fastighetsägarna och kommunen för att skapa förutsägbarhet och samordning av insatser.

Kommunen och fastighetsägarna avser att tillsammans aktivt verka för en god samverkan kring bygglogistik, arbetstider, entreprenader, etableringar med mera. för att minska störningar/påverkan på verksamheterna och tillgängligheten. Fastighetsägarna och kommunen avser vidare att verka för god och samordnad kommunikation kring utvecklingsprojekt, byggnationer och andra insatser i stadskärnan.

Kommunen och fastighetsägarna avser att gemensamt finansiera utvecklingen av platskvaliteter i stadskärnan.

- För att tillsammans skapa mervärden och förhöjd kvalitet kommer det vid utveckling av gator och annan allmän plats i stadskärnan tecknas medfinansieringsavtal mellan kommunen och fastighetsägarna. Principen bygger på en gemensam nytta mellan fastighetsägare och kommunen. Kommunen avser att tillsammans med fastighetsägarna ta fram en gemensam inriktning för tillämpning av medfinansiering.
- Vid planläggning tecknas exploateringsavtal mellan kommunen och fastighetsägare för att reglera de åtgärder och den standardhöjning som behöver genomföras på allmän plats i anslutning till fastigheten/kvarteret.

Kommunen avser att tillsammans med fastighetsägarna, Citysamverkan och andra aktörer aktivt verka för att söka och ta del av innovations- och utvecklingsmedel från nationella och internationella utlysningar för att påskynda klimatomställningstakten och främja en hållbar stadsutveckling. Kommunen och fastighetsägarna avser att aktivt och metodiskt verka för att involvera barns, ungas och äldres perspektiv i planering och utveckling av stadskärnan.

Kommunen, Citysamverkan och fastighetsägarna avser att där så är möjligt och lämpligt använda framtaget gemensamt kommunikationskoncept vid kommunikation om innerstadens och stadskärnans innehåll och utveckling. Det gemensamma kommunikationskonceptet kan användas som komplement till parternas egna kommunikationskoncept. Parterna avser vidare att vid byggnation aktivt verka för att kommunikationen vid ett pågående bygge visar visionen för förändringen samt ger ett mervärde för besökaren och bidrar till stadsrummet.